

Thérèses død ved ganske let varierede gentagelser af den samme scene, François der bøjer sig over sin døde kone, et øjeblik ligesom fanget i flugten og standset. Der er forsåvidt ingen grund til at betvivle ægtheden i dette øjeblik, og det skyldes kun de moralske implikationer, som filmen nægter at beskæftige sig med, at man standser op her og spørger om hvad François egentlig begræder: tabet af Thérèse eller indgrebet i hans lykke. Enten er „Lykken“ en meget smuk og varm film eller ubehagelig fascistisk.

Under alle omstændigheder siger denne tvivl noget om anmelderens ambivalente reaktion på filmen, og det nemmeste er derfor at rose den som en udsøgt skrivøvelse. I sin art må den være unik, skønt den reflekterer både Vardas interesse for malerkunst og hendes tilknytning til en kreds, der inkluderer såvel *Demy* som *Resnais*. En glimtvis optagethed af de små tings tekstur og valør: håndtag, skilte o.s.v. i hurtig klipning røber fortrolighed med „Muriel“, ligesom klippenes små farveeksplorationer undertiden viser tilbage til „Pigen med paraplyerne“. Men dette er nok snarere *Wahlverwandtschaft* end lån, og hendes brug af farver er overordentlig selvstændig. I interiørerne virker den ofte udspekuleret og godt æstetiserende, hvorimod eksteriørerne bliver en stemningsfuld genskabelse af impressionisternes maleri i filmens medium. Ikke for ingenting er „Lykken“ optaget i Ile-de-France. Farveholdningen beror på en hårfin overbelysning af den anvendte Eastmancolor, der sammen med uskarpe indstillinger giver disse let slørede vibrerende skovbilleder, hvor en pastelgrøn gerne er fremherskende. Dette er en kongenial genfortolkning af impressionisternes foretrukne landskab.

Øystein Hjort.

Paris tilhører ingen

PARIS NOUS APPARTIENT, Frankrig 1957-60. Prod.: AJYM/Films du Carosse. Instr.: Jacques Rivette. Manus.: Jacques Rivette og Jean Gruault. Foto: Charles Bitsch. Klip: Denise de Casabianca. Musik: Philippe Arthuys. Medv.: Betty Schneider (Anne Goupil), Gianni Esposito (Gérard Lenz), Françoise Prévoist (Terry), Daniel Crohem (Philip), François Maistre (Pierre), Jean-Claude Brialy (Jean-Marc), Birgitta Juslin, Noelle Leiris (Monique le Poirier), Malka Ribowska, Louise Roblin, Henri Poirier, Jean Martin, Anne Zamire, Paul Bisciglia, Claude Chabrol, Jacques Demy, Jean-Luc Godard. Dansk distribution: Reprisetatret, Holte. – Dansk prem.: 21.2.1966, Reprisetatret, Holte. Længde: 3880 m (140 min.).

Så vidt jeg kan forstå, handler *Rivettes* uende-

lig lange „Paris Nous Appartient“ (den bliver endnu længere ved andet gennemsyn) om den angst og frygt, som behersker vor tid, men samtidig forstår jeg, at frygten ikke så let lader sig definere. Den går i alle retninger, den sigter på vage, delvis uformulerede farer; den dækker sig bag halsløse ideologier, håbløse håb og halvhjertede handlinger. Dens ekstrem er den af McCarthy fordrevne Philip, der ser en verdensomspændende fascistisk organisation bag alt og alle – en mand kan ikke blive kørt ned af en bil, uden at han er et offer for denne organisation. Vi forlader dog på dette tidspunkt i filmen helt denne Philips teorier og forsøger så i den videre handling at finde frygten: Der er de spanske modstandsfolk, der er kunstnerne, som frygter kommeralismen – Gérard begår selvmord efter at have „solgt“ sig til den – der er bomben, der er ensomheden og tomheden, der er den reelle neo-fascisme.

Rivette bygger sin film op som en vældig stor cirkel, og hans hovedperson, Anne, beskriver med sin vandring og søgen efter afdøde Juans indspilning af noget apokalyptisk guitar musik denne cirkel, der fører hende tilbage til hendes bror. Denne cirkel er skam smukt formet, men jeg kan ikke sige mig fri for at føle, at den er noget stor i det. Der synes at være en hel del broderier på mysticismen, en del kuriøse sidespring, hvor vi lige skal præsenteres for Athos, Porthos og Aramis spillet af *Godard*, *Chabrol* og *Demy*, en del simpelt hen kedelige optrin med prøver på opsætningen af „Perikles“, møder, samtaler og selskaber. Der siges og gøres vel at mærke ting af nødvendighed for mønsteret i disse sekvenser, men det pakkes ind i en form for hverdagsrealisme, der skal virke letløbende og semi-improviseret, og som set i helheden bliver tunge stiløvelser på amatørplan. Man kan med interesse følge Rivettes location-arbejde med hotelværelser, gange, stuer etc., og man kan spore bl. a. Godards inspiration i de teorier, der har ligget til grund for Rivettes arbejdsform og udtryk, men ligefrem spændende eller besættende bliver filmen aldrig. Man efterlades med et indtryk af at have været i selskab med en franskmænd, der af frygt for ikke at virke dybsindig nok gribes til det nationale kneb at indvæve sine meninger i en vældig gobelin af kunstfærdigt formede sætninger, af velklingende ordsammenstillinger og sirligt understregede hånd- og armbevægelser. Jeg tror ikke på det; det er for meget Napoleon og for lidt kage. For meget teori og for lidt film.

Poul Malmkjær.